

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д.н. Мариела Янева- Деливерска

**член на научно жури съгласно Заповед № 931 от 9.12.2024 г. на Ректора на
Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“**

За процедура по защита на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“ на Йоана Рогожинска - Миртут на тема: „Нарушение на забраната за дискриминация в областта на заетостта в доктрината на френското и полското трудово право“, в професионално направление 3.6. „Право“

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Основание за изготвяне на настоящата рецензия е Заповед № 931 от 9.12.2024 г. на Ректора на Варненски Свободен Университет „Черноризец Храбър“ за провеждане на процедура за присъждане на научна степен „доктор на науките“ на кандидата Йоана Рогожинска - Миртут.

Конкурсната процедура се развива в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и в съответствие с изискванията на вътрешната уредба на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“.

• Информация за дисертанта

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен от Йоана Рогожинска – Миртут. От представената биографична справка е видно, че притежава образователна степен „магистър“, по специалност „администрация“ – от Балтийско висше хуманитарно училище, с придобита специалност по „публична администрация“. В периода 2002-2004

придобива ОНС „доктор“ по икономика и организация на управлението извън сферата на производството, в Руската академия по социални науки.

Има натрупан опит реализирайки научно-преподавателска дейност във висши училища и академии в Полша, преподавайки дисциплини като „основи на административното право“, „трудово право“, „системи за защита правата на човека“ и други.

Дисертационният труд разработен от Йоана Миртут, е представен на руски език със заглавие “Нарушение запрета дискриминации в сфере занятости в доктрине польского и французского трудового права”, с превод на български език - „Нарушение на забраната за дискриминация в областта на заетостта в доктрината на френското и полското трудово право“. Представеният за рецензиране научен труд отговаря на нормативно установените изисквания и притежава всички характеристики на завършено научно изследване, посветено на важен въпрос в сферата на защита правата на човека и основните свободи.

- **Актуалност и значимост на разработвания научен проблем**

Цялостна научна разработка е посветена на значими аспекти на обществените отношения, свързани с гарантиране на равнопоставеност, осигуряване на сигурност и на защита от дискриминация в сферата на заетостта, както и при упражняване право на труд. Научното изследване по темата е насочено към сравнително-правен контекст, като са проучени, анализирани и представени основните елементи и характеристики на нормативната уредба и на действащото законодателство и нормативна практика по прилагане на механизми за защита в Република Полша и в Република Франция.

Установяването на правна регламентация в областта на защита правата на човека и по-специално изследване на спецификите в процеса на формиране и прилагане на антидискриминационни норми при трудова заетост, е слабо изследван аспект. Същото е валидно и за сравнителния

аспект при изследване, анализ и съпоставка между полското и френското нормотворчество и правоприлагане в трудово-правната материя относима към защита правата на човека и защитата от дискриминация.

Актуалността и практическото значение на изследването по представената научна разработка е извън съмнение. Неговата практическа полезност може да се отнесе както до задълбочения анализ на същността и основните характеристики на понятието за дискриминация, така и на практическата насоченост свързана с изследване на спецификите проявени в законотворчеството при регламентиране на трудово правните отношения.

- **Основни характеристики на представения дисертационния труд**

Впечатление прави широкият обхват на анализ и проучване, реализирано по темата на дисертационния труд. Използваните методи при разработване на дисертационния труд са прецизно подбрани и правилно използвани. Сред тях се открояват методът на индукция и сравнително правният метод на анализ. Методите на изследване взаимно се допълват, което позволява информацията да бъде многостранно оценена.

В структурно отношение, съдържанието включва въведение, шест самостоятелни глави, изводи и заключение. Основната част от дисертационния труд е посветена на същността и основните характеристики на понятието за дискриминация, като понятието е изследвано и представено както в исторически контекст, така и в сравнително-правен аспект, а също и детайлно през призмата на трудовоправните отношения.

Авторът, д-р Йоанна Рогожинска-Митрут, проявява самостоятелно отношение към изследваната проблематика и умее да аргументира собствени тези. При разработване на дисертационния труд е използван богат научен апарат, а позоваването и цитирането на източници е точно и добросъвестно.

Авторът, в представената разработка не споделя мнението за приравняване на понятието “принцип на недискриминация” с понятието “принцип на равнопоставеност”, като конкретизира, че по същество се борави с отрицателни и положителни изрази, които имат едно и също съдържание, съответно (забраната за дискриминация – съответно задължението за равно третиране). Разликите обаче, споделя автора, са забележими и не се свеждат само до факта, че в единия случай е посочено желано състояние, а в другия състояние, което искаме да предотвратим поради патологичния му характер.

Авторът на дисертационния труд си е поставил за цел да изследва и да представи основни институти в полското законодателство, относими към забраната на дискриминацията, като едновременно с това да се разшири обхвата на научни изследвания и фундаментални познания по темата, така че в своята същност те да могат да бъдат съотнесени и към правния ред и нормативна уредба в Република Франция.

- **Характеристика на приносите в дисертационния труд**

Представеният дисертационен труд разкрива научни приноси, като той има характер на оригинално научно-приложно изследване, основано на задълбочен теоретичен анализ и изследване с практическо значение, обхващащи ключови институти, свързани с пригодност и резултатност в прилагането на механизми за предотвратяване и защита от дискриминация.

От особено важно значение, и със съществен принос са формулираните от автора предложения *de lege ferenda*, основаващи се върху съществените елементи, анализ и заключение по всяка от отделните глави в дисертационния труд. Същностните характеристики на предложенията се отнасят преди всичко до съгласуваността на правните актове и приложимите норми, регулиращи отношения, свързани с гарантиране на равнопоставеността и защитата от дискриминация в сферата на заетостта.

Като положително следва да бъде отчетено обстоятелството, че в дисертационния труд е обърнато важно внимание върху изследване, анализиране и представяне на нормативната основа и практика свързана със законодателството в сферата на защита от дискриминация както в Република Полша и Република Франция, така също и в Република България. Обстоятелство, което допълнително обогатява и разширява обхвата на научното изследване, както в национален така и в международен аспект.

- **Оценка за автореферата**

Към дисертационния труд е изготвен и представен автореферат, който е с обем от 44 страници. В него са включени общата характеристика на разработката, структурата и съдържанието ѝ.

Прави впечатление, че структурата на автореферата в значителна степен отразява последователността на изложение на съдържанието в дисертационния труд, а именно ясно обособените отделни глави в дисертационния труд са прецизно представени в автореферата.

Представено е и кратко изложение на дисертационния труд, като е акцентирано главно върху постигнатите резултати, направените изводи и заключение.

Общата ми оценка за автореферата е, че той представя конкретно с необходимата яснота основните моменти от дисертационния труд.

- **Критични бележки и препоръки**

Нямам критични бележки към представения за рецензиране дисертационен труд. Бих искала да отправя по-скоро бележки, които имат характер на препоръки към докторанта, с оглед по-широко представяне на резултатите от научното изследване по темата на дисертационния труд.

В бъдещи писмени разработки се препоръчва на докторанта да представи в по-значителна част своите резултатите, формулираните изводи и заключението до които е достигнал при разработване на дисертационния труд, като реализира публикации в национални и международни издания, които имат индексирание или рефериране в световни бази данни.

- **Заключение**

Предвид изпълнението на всички нормативно установени изисквания за разработване и защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, съгласно изискванията на ЗРАСРБ, и на Правилника за неговото прилагане, и с оглед на цялостната оценка на посочените по-горе приноси в представения дисертационен труд, **убедено давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на научна степен „доктор на науките” на Йоана Рогожинска - Миртут в професионално направление 3.6. „Право”.**

22.01.2025 г.

Рецензент:

Проф. д.н. М. Деливерска